

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Eik Wellen te WELLEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 1792

Instelling GO! basisschool De Eik Wellen

Directeur Stéphan JANS

Adres Zonneveldweg 9 - 3830 WELLEN

Telefoon 012-67.24.40

Fax 012-67.24.41

E-mail BS.WELLEN@g-o.be

Website www.bsdeeikwellen.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Midden-Limburg

Adres Armand Hertzstraat 2 - 3500 HASSELT

Scholengemeenschap A SGR 16

Adres Hameestraat 11 - 3570 ALKEN

CLB GO! CLB Hasselt

Adres Luikersteenweg 56 - 3500 HASSELT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 26-10-2015, 27-10-2015, 29-10-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-10-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 13-11-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann VANANROYE

Teamleden Hilde SCHOOFS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens & maatschappij.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen & techniek.....	8
3.1.1.4 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands, mens & maatschappij en wetenschappen & techniek	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens & maatschappij.....	13
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen & techniek.....	13
3.1.1.8 Vaststellingen voor lager onderwijs: mens & maatschappij en wetenschappen & techniek	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Leerbegeleiding.....	18
4.2 Sociale en emotionele begeleiding	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	26
6.3 Wat moet de school verbeteren?	26
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de basisschool van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap De Eik gelegen in een groene omgeving in het centrum van Wellen. De vzw Het Appeltje is gehuisvest in de gebouwen van de school. Het Appeltje bevat een kribbe voor baby's van 0 tot 2.5 jaar en biedt voor-, na- en buitenschoolse opvang aan voor de leerlingen van de school. De schoolpopulatie weerspiegelt de samenstelling van de buurt. De leerlingen komen uit diverse sociale en culturele milieus en zijn overwegend van autochtone afkomst. De directeur neemt al ruim tien jaar het ambt waar. De samenstelling van het leerkrachtenteam is vrij stabiel. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 19 oktober 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de sociale en emotionele begeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na en bereikt in voldoende mate bij de leerlingen de eindtermen. De leerkrachten voorzien voor de leergebieden in de focus een sterk leerplangericht, evenwichtig en gradueel onderwijsaanbod. Samen met de pedagogische begeleiding werkt het team een krachtig taalbeleid uit. De hedendaagse taalvaardigheidsprincipes zijn herkenbaar in de onderwijspraktijk. In beide afdelingen besteden verschillende teamleden intentionele aandacht aan het stimuleren van de denk- en onderzoeksvaardigheden van de kinderen. Toch kunnen sommige onderwijzers nog groeien in hun opdracht van kennisdoorgever naar begeleider, die kinderen mogelijkheden biedt hun natuurlijke exploratiedrang verder te ontwikkelen. Het benutten van de interne deskundigheid bij de implementatie van het domein techniek is een voorbeeld van goede praktijk. De teamleden beschikken over voldoende didactische en hedendaagse materialen. Wel vormt het nog een uitdaging voor het beleid om enkele specifieke, verouderde leermiddelen systematisch te vernieuwen.

De kleuteronderwijzers bieden de leerinhouden geïntegreerd en thematisch aan. Zij baseren zich voor de keuze van de thema's op de jaarkalender en op de leefwereld van de kleuters. De inbreng van de kleuters bij de themakeuze en bij de uitwerking van de thema's kan nog aan belang winnen. De kleuteronderwijzers hebben aandacht voor een uitdagende en doelgerichte verrijking van de hoeken in functie van het lopende thema. De geplande activiteiten en de stimulerende onderwijsstijl zorgen ervoor dat de kleuters ruime kansen krijgen om ervaringen op te doen.

In de lagere afdeling hanteren de onderwijzers voor het leergebied Nederlands een onderwijsleerpakket. Dit leerpakket ondersteunt een evenwichtig aanbod en een graduele opbouw. De evaluatiepraktijk is doorgaans evenwichtig en representatief. Toch dienen de onderwijzers de evaluatie van de minder meetbare domeinen kritischer te analyseren en te linken aan objectieve criteria. Ook voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek realiseren de onderwijzers via een kindgerichte, actieve en werkelijkheidsgerichte aanpak een evenwichtig aanbod.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de zorgwerking in zijn totaliteit één van de belangrijkste krachtlijnen van de school vormt. De leerbegeleiding is geënt op een duidelijke en breed gedragen visie, die in de praktijk gestalte krijgt. Concrete afspraken, transparante procedures en functionele werkinstrumenten ondersteunen de realisatie van deze schoolvisie. De teamleden spannen zich in om samen met de zorgcoördinator de zorgbehoeften van de kinderen in kaart te brengen. Ze hebben daarbij nog in mindere mate aandacht voor de talenten van de kinderen. Om de ontwikkeling van de kinderen zo goed als mogelijk te stimuleren, om hen op te volgen en te ondersteunen gaat het zorgteam steeds op zoek naar de meest effectieve en efficiënte aanpak. Het opteert ervoor om oplossingen te zoeken in breed overleg. Indien nodig maakt het gebruik van de deskundigheid van externe onderwijs- en opvoedingsondersteuners.

Wat de sociale en emotionele begeleiding betreft, stelt de onderwijsinspectie vast dat het schoolteam investeert in de uitbouw van een kwaliteitsvolle werking. Waardevolle preventieve en remediërende acties resulteren in een aangenaam en respectvol leef- en leerklimaat. Er heerst een open, warme en hartelijke school- en klassfeer.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat het dynamisch leiderschap ervoor zorgt dat de te varen koers doelgericht wordt uitgezet vanuit een duidelijke visie en concrete afspraken. Hij kan daarvoor een beroep doen op vernieuwingsbereide, enthousiaste en geëngageerde teamleden. De collegiale sfeer en de functionele overlegstructuur zorgen voor een breed draagvlak en een grote schoolbetrokkenheid van alle participanten. Het 'samen school maken' is een verworvenheid waarbij het samen denken, samen plannen en samen ontwikkelen voorop staan. Vanuit een kritische ingesteldheid maken de teamleden werk van de interne kwaliteitszorg. Op basis van de analyse van outputgegevens en reflecties investeert het schoolteam in het borgen en het verbeteren van de onderwijskwaliteit.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en van de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Dit resulteert in een gunstig advies voor de overige erkenningsvoorwaarden.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving'. Ze moet op een meer systematische wijze de organisatie en de aandacht voor het welzijnsbeleid verbeteren.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Binnen het team is het draagvlak voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten op de ingeslagen weg. De teamleden kunnen zelf verder de onderwijskwaliteit bijsturen en verbeteren of borgen. Ze kunnen zich hierbij laten inspireren door de verbeterpunten in dit verslag. De onderwijsinspectie wenst dit enthousiaste schoolteam veel succes toe bij het verder bieden van kwaliteitsvol onderwijs en bij het realiseren van het schoolmotto 'Eikels worden bomen. Zoals een eik, sterk en duurzaam, wordt het kind gevormd in deze school'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding
Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het leerplan is het belangrijkste referentiekader voor een doelgericht aanbod. De kleuteronderwijzers creëren een krachtige taalleeromgeving met aandacht voor stimulerende activiteiten. De uitdagende en doelgerichte hoekenverrijking in functie van het lopende thema en de stimulerende onderwijsstijl zorgen ervoor dat de kleuters kansen krijgen om voor de verschillende domeinen op een speelse wijze talige ervaringen op te doen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens & maatschappij

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens & maatschappij in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers plannen een doelgericht onderwijsaanbod waarbinnen kleuters voldoende kansen krijgen om op een betrokken manier wereldoriënterende vaardigheden te verwerven. De thematische benadering biedt de kleuters kansen om de wereld rondom hen beter te begrijpen en explorerend te verkennen. De geplande activiteiten en de uitdagende en doelgerichte hoekenverrijking komen tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen & techniek

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen & techniek in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers plannen een doelgericht onderwijsaanbod waarbinnen kleuters voldoende kansen krijgen om op een betrokken manier wereldoriënterende vaardigheden te verwerven. De thematische benadering biedt de kleuters kansen om de wereld rondom hen beter te begrijpen en explorerend te verkennen. De geplande activiteiten en de uitdagende en doelgerichte hoekenverrijking komen tegemoet aan de natuurlijke exploratiedrang van de kleuters.

3.1.1.4 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands, mens & maatschappij en wetenschappen & techniek

Curriculum	Om de doelgerichtheid van het aanbod te verhogen en om de volledigheid ervan in kaart te brengen, ging het kleuterteam op zoek naar een sluitend, functioneel en haalbaar plannings- en bewakingssysteem. Om een evenwichtig aanbod te realiseren, hanteren de kleuteronderwijzers een weekrooster. Voor de verschillende leergebieden selecteren zij een aantal leerplandoelen en koppelen hieraan concrete activiteiten. Ook de leerplandoelen die in de verschillende hoeken en tijdens vaste activiteiten worden nagestreefd, werden in kaart gebracht. De geselecteerde doelen worden geïnventariseerd. Zo krijgen de kleuteronderwijzers een duidelijk beeld van de didactische frequentie waarmee bepaalde leerplandoelen aan bod komen en waar nog eventuele hiaten zijn.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	De kleuteronderwijzers bepalen de keuze van de thema's. Ze baseren zich voornamelijk op de jaarkalender en op de leefwereld van de kleuters. De inbreng van de kleuters is nog in mindere mate richtinggevend bij de uitwerking van de thema's. Om de interesse en de betrokkenheid te verhogen mogen de kleuters attributen van thuis meebrengen.
	De geïntegreerde en thematische werking met een integratie van alle leergebieden en domeinen zorgt voor een krachtige horizontale samenhang. Het aanbod is levensecht. De leeruitstappen, de waarnemingen en de gerichte aandacht voor de hoekenverrijking in functie van het lopende thema illustreren dit. Om de verticale samenhang en de gradatie te ondersteunen, maakten de kleuteronderwijzers afspraken over de dagelijkse tijd. Het cahier, aangereikt door de pedagogische begeleidingsdienst, was hiervoor inspirerend. Afspraken over onder meer de woordkaarten, de verwerking van een verhaal aan de hand van wie -, wat-, waar-vragen en de streefwoordschat versterken eveneens de graduele opbouw. Om de overgang naar het eerste leerjaar te verkleinen, organiseert het team een aantal integratieactiviteiten. Deze laten de kinderen toe om kennis te maken met de leerkracht en met de werking van het eerste leerjaar.
	Voor de leergebieden mens & maatschappij en wetenschappen & techniek besteden de teamleden de nodige aandacht aan gezondheids-, milieu- en verkeerseducatie. De laatste jaren nam de aandacht voor het domein techniek toe. Een geëngageerde onderwijzer volgde de opleiding tot techniekcoach en hielp het domein in alle klassen volgens de leerplandoelen implementeren. Er werden activiteitenbundels samengesteld en modellessen gegeven. Tevens werden er specifieke materialen ter beschikking gesteld.

De school maakt in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst werk van een taalbeleid waarbinnen het hoofddaccent ligt op het stimuleren van de leesvaardigheid. De teamleden hanteren hiervoor een aantal operationele doelen. In de kleuterafdeling vinden deze doelen hun uitwerking in het aantrekkelijker maken van de leeshoek, meer aandacht voor letters en woordherkenning en het begrijpend luisteren. De kleuteronderwijzers bieden een ruime waaier van talige activiteiten aan. Ze hanteren een stimulerende onderwijsstijl en een interactieve aanpak waarbij het meespelen en het handelend vertellen de nodige aandacht krijgen. Een denkstimulerende vraagstelling nodigt de kleuters uit om hun handelen en denken te verwoorden.

De kleuteronderwijzers besteden ruime aandacht aan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Ze beschouwen dit als basisvoorwaarden om tot leren en ontwikkelen te komen. Ook het stimuleren van de zelfredzaamheid en de zelfstandigheid van de kleuters krijgt ruime kansen.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	Voor Nederlands, mens & maatschappij en wetenschappen & techniek beschikken de kleuteronderwijzers over voldoende en actuele didactische materialen om de leerplandoelen na te streven. De klassen zijn functioneel ingericht. Het ruime aanbod aan ontwikkelingsmaterialen draagt bij tot een stimulerend klasklimaat. In de klassen is er een computer aanwezig zodat de informatie- en communicatietechnologie (ICT) geïntegreerd kan worden toegepast.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers zien het observeren van de kleuters als een essentieel onderdeel van hun evaluatiepraktijk. Naast de dagelijkse observaties voorzien ze tijdens het schooljaar enkele themavrije weken. Om de gelijkgerichtheid in het observeren te bevorderen, hanteren de teamleden vaste observatielijsten. Hierbij hebben ze onder meer aandacht voor de taal- en spraakontwikkeling en voor tijds-, ruimte- en afstandsbegrippen. Op vaste tijdstippen screenen ze het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Op basis van de verzamelde gegevens plannen de kleuteronderwijzers gerichte zorgacties.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Via de informatieoverdacht tijdens de overgangsgesprekken, de gegevens uit het kindvolgsysteem, de talrijke informele overlegmomenten en de bespreking met de zorgcoördinator van de eigenlijke klasproblematiek krijgen de kleuteronderwijzers een goed beeld van de beginsituatie van de kleuters. Ze verfijnen dit beeld door bijkomende observaties uit te voeren. Om in te spelen op de noden van de kleuters differentiëren ze in materialen, hulpmiddelen, werktempo en ondersteuning. Op vaste momenten kunnen de kleuteronderwijzers rekenen op de ondersteuning van een zorgleerkracht. Zij biedt ondersteuning voor zowel de zwakkere als de sterkere kleuters.

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het leerlingenwerk, de planningsdocumenten en de resultaten van de evaluaties wijzen op een doelgerichte aanpak. De onderwijzers zorgen voor een evenwichtig en actueel aanbod binnen een graduele opbouw en houden daarbij rekening met de verschillen tussen en de specifieke noden van de leerlingen.

Curriculum	Een aantal jaren geleden voerde het team een nieuw onderwijsleerpakket in,
Onderwijsaanbod	nadat was gebleken dat het toenmalige leerpakket een aantal tekorten
<i>Referentiekader</i>	vertoonde en niet tegemoet kwam aan de hedendaagse principes van
<i>Planning</i>	taalvaardigheidsonderwijs. Er werd geopteerd voor een gefaseerde aankoop
<i>Evenwichtig en volledig</i>	die startte in het tweede leerjaar zodat de leerlingen konden meegroeien en
<i>Samenhang</i>	vertrouwd geraakten met het nieuwe onderwijsleerpakket. Tevens was het ook
<i>Brede harmonische vorming</i>	de bedoeling dat elke onderwijzer aankruiste welke leerplandoelen in het
<i>Actief leren</i>	desbetreffende leerjaar aan bod kwamen om alzo hiaten weg te werken. Sinds
	dit schooljaar wordt het pakket voor het eerst in alle klassen gebruikt. In het
	eerste leerjaar gebruiken de onderwijzers een ander onderwijsleerpakket in
	functie van het aanvankelijk lezen.

De school maakt in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst werk van een taalbeleid waarbinnen het hoofdaccent ligt op het stimuleren van de leesvaardigheid. Zowel de outputresultaten als het buikgevoel van de leerkrachten hebben deze prioriteit bepaald. Binnen haar taalbeleid werkten de teamleden operationele doelen uit die evenzeer het technisch als het begrijpend lezen ondersteunen. Met een variatie aan leesvormen gaat veel aandacht uit naar de leesmotivatie en de ontwikkeling van leesvaardigheid. Er ontstaan veelvuldige oefenkansen door de organisatie van leesgroepen. In de school is een uitgebreide en gezellig ingerichte bibliotheek aanwezig. Het beleid maakt het mogelijk dat de schoolbib regelmatig aangevuld wordt met actuele boeken. Hierdoor kunnen de leerlingen over een breed, actueel en aantrekkelijk boekenaanbod beschikken. Ook de samenwerking met de gemeentelijke bibliotheek biedt mogelijkheden om het leesplezier en de -gierigheid te bevorderen. Voor begrijpend lezen voorzien de onderwijzers een systematische aanpak die gericht is op de verwerving van essentiële vaardigheden, strategieën en technieken.

Het functioneel gebruik van taal staat voorop, wat het onderwijs sterk werkelijkheidsgerichtheid maakt. De onderwijzers hechten belang aan betekenisvolle, functionele en motiverende taken en hanteren diverse werkvormen, zoals partner- en/of groepswerk om de betrokkenheid en het actief leren van de leerlingen te bevorderen. Zelfinitiatief en zelfstandig werken krijgen kansen. Waar mogelijk zet de onderwijzer de leerlingen aan om te handelen en om hun denkprocessen te verwoorden.

Het team zorgt voor een brede harmonische ontwikkeling, door onder meer een doordachte combinatie van de onderwijsleerpakket en eigen initiatieven zoals hoeken-, contract- en projectwerk. De teamleden besteden aandacht aan de integratie van sommige taalactiviteiten in andere leergebieden. Voornamelijk met de leergebieden muzische vorming en wereldoriëntatie zijn sporen van horizontale samenhang herkenbaar.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Er is voldoende klassikaal en individueel didactisch materiaal voorhanden om de leerplandoelen te realiseren al zijn de aanwezige woordenboeken wel aan vernieuwing toe. De onderwijzers slagen erin om een krachtige leeromgeving te creëren waarbij onder meer de materialen van het onderwijsleerpakket, strategiekaarten, bijkomende instructie- en werkbladen en digitale middelen op een passende manier worden gebruikt.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk is doorgaans evenwichtig en representatief. Deelname aan externe eindtoetsen, afname van genormeerde testen, het consequent gebruik van de evaluatiemiddelen uit het onderwijsleerpakket en eigen gemaakte toetsen zorgen voor een degelijk onderbouwde evaluatie.

Sommige onderwijzers experimenteren met vormen van zelfevaluatie al resten er hier nog duidelijke groeikansen. Ook de evaluatie van minder meetbare domeinen zoals spreken dienen aan een kritischer onderzoek onderworpen te worden. Nog te vaak evalueren de onderwijzers het domein 'spreken' in functie van de rapportering. Of de evaluatie op objectieve wijze nagaat of de vooropgestelde doelen bereikt zijn, is nog niet in alle klassen een verworvenheid.

De onderwijzers beschikken over voldoende relevante gegevens om de leerlingen goed op te volgen. Foutenanalyses worden aangewend om (groepjes) leerlingen te begeleiden in hun ontwikkelingstraject.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De onderwijzers dragen de kinderen een warm hart toe met respect voor ieders eigenheid. De zorg voor de talige ontwikkeling maakt een zeer belangrijk deel uit van de leerbegeleiding. De school heeft een specifieke zorgwerking uitgebouwd die aansluit bij de leerlingenkenmerken. Titularissen zijn de belangrijkste schakel in de eerstelijnsbegeleiding.

De beeldvorming ontstaat voornamelijk op basis van de informatie uit het leerlingvolgsysteem, de overgangsgesprekken en het vele informele overleg. Herhalingsoefeningen uit het leerpakket en een bespreking met de zorgcoördinator over de eigenlijke klasproblematiek verfijnen en nuanceren dit beeld.

Om de verdere vorderingen in kaart te brengen, worden voornamelijk de toetsen uit het leerlingvolgsysteem, de leerpakketgebonden en de eigen toetsen gebruikt. Deze gegevens zijn richtinggevend voor de detectie van kinderen met extra noden en behoeften en vormen de basis voor het multidisciplinair overleg. Gemaakte foutenanalyses verscherpen het beeld en bieden mogelijkheden om gericht om te gaan met de verschillen tussen de leerlingen.

De onderwijzers leveren waardevolle inspanningen binnen de eerstelijnszorg. Op klasniveau maken de onderwijzers gebruik van de differentiatiemogelijkheden aangereikt vanuit het onderwijsleerpakket en van zelfgemaakte oefenblaadjes. Daarnaast hanteren ze een aantal differentiatievormen, zoals onder meer de herhaalde of de verlengde instructie, de beperking of de uitbreiding van het aantal oefeningen en de indeling in niveaugroepen. Tevens zoeken de klasleerkrachten samen met de zorgcoördinatoren naar mogelijkheden om sterkere leerlingen een extra uitdaging te geven.

Wanneer de aanpak te weinig aan de specifieke noden van leerlingen beantwoordt, organiseren alle betrokken leerkrachten een zorgoverlegmoment om samen te zoeken naar bijkomende zorginitiatieven. Tijdens een multidisciplinair overleg worden leerlingen met manifeste noden met de medewerker van het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) besproken. Uit dit overleg volgen onder meer initiatieven zoals de verfijning van de beeldvorming door bijkomende observaties, de inzet van bijkomende leermiddelen, de ontwikkeling van een specifiek leertraject of het nemen van ondersteunende maatregelen.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens & maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied mens & maatschappij in voldoende mate. Het aanbod is evenwichtig en wordt in samenhang aangebracht. De teamleden organiseren een kindgerichte, actieve en werkelijkheidsgerichte aanpak voor dit leergebied.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen & techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wetenschappen & techniek in voldoende mate. Het aanbod is evenwichtig en wordt in samenhang aangebracht. De teamleden organiseren een kindgerichte, actieve en werkelijkheidsgerichte aanpak voor dit leergebied.

3.1.1.8 Vaststellingen voor lager onderwijs: mens & maatschappij en wetenschappen & techniek

Curriculum	Na de vorige doorlichting doorliep het schoolteam een optimaliseringstraject
Onderwijsaanbod	dat een evenwichtig en doelgericht onderwijsaanbod beoogde. Het gebruikte
<i>Referentiekader</i>	onderwijsleerpakket werd grondig gescreend. Er werd een afbakening van
<i>Planning</i>	thema's gemaakt. Op basis van deze afbakening werden doelen aangevinkt in
<i>Evenwichtig en volledig</i>	het leerplan. Zo konden de onderwijzers in hun klas hiaten opsporen die ze dit
<i>Samenhang</i>	schooljaar zullen wegwerken door de ontwikkeling van eigen materialen en
<i>Brede harmonische vorming</i>	projecten. Een volgende geplande stap in het ontwikkelingstraject is de
<i>Actief leren</i>	verticale opbouw verbeteren door overleg op schoolniveau te organiseren om
	eventuele lacunes op te sporen en aan te pakken. Wel is het vermeldenswaard

dat de teamleden reeds afspraken maakten over de klassen heen in verband met de visualisering en de aanpak van de dagelijkse tijd, conform het cahier aangereikt door de pedagogische begeleidingsdienst.

Uit de geobserveerde lessen, de documentenanalyse en de gesprekken blijkt dat leerlingen de inhoud op een gevarieerde en doorgaans actieve wijze verwerven. Het coöperatieve leren is een verworvenheid in de verschillende klassen. De leerlingen leren om bij het groepswork verschillende rollen op te nemen. Het is een mooi praktijkvoorbeeld hoe verschillende onderwijzers de leerlingen via probleemstellend onderwijs proberen uit te dagen. Ze schakelen dan onder andere concrete materialen en stappenplannen in bij het opzoekwerk en bieden diverse oefenkansen voor het verwerven van vaardigheden en attitudes. Deze onderwijzers spreken de leerlingen bijgevolg duidelijk aan op hun 'leer-kracht' en hun onderzoekende houding en verschuiven hun opdracht van kennisdoorgever naar begeleider, die kinderen mogelijkheden biedt te onderzoeken, te exploreren, te experimenteren en besluiten te trekken. Andere onderwijzers kunnen hierin nog groeien. Zij durven nog in mindere mate afwijken van het onderwijsleerpakket en werken minder praktijkgericht.

De aandacht voor het domein techniek nam de laatste jaren erg toe. Een geëngageerde onderwijzer volgde de opleiding tot techniekcoach en hielp het domein in alle klassen volgens de leerplandoelen implementeren. Er werden activiteitenbundels samengesteld en modellessen gegeven. Tevens werden er specifieke materialen ter beschikking gesteld. Daarnaast nemen de leerlingen van het zesde leerjaar deel aan een project met als doel om kinderen op een leuke manier enthousiast te maken voor wetenschappen & techniek en belangrijke attitudes bij te brengen door unieke ervaringen en intensief teamwork. Het is lovenswaardig hoe ondertussen de technische vaardigheden van de leerlingen geprikkeld en verder ontwikkeld worden doorheen de hele school.

Leeruitstappen, meerdaagse extra-murosactiviteiten, de inzet van experts en klas- en schoolprojecten vormen een waardevolle aanvulling en maken het wereldoriënterend aanbod werkelijkheidsnabij, het leren tastbaar en functioneel en versterken de samenhang met andere leergebieden. De uitwerking van projecten streeft diverse educaties na en is sterk opvoedend van aard. Zo krijgen de natuur- en de milieueducatie, de gezondheidsopvoeding en de verkeerseducatie extra kansen en worden leerlingen onder meer gesensibiliseerd voor gezonde voeding, beweging en verkeersveiligheid. Ook de verschillende culturen worden aangewend. De school wil kinderen opvoeden tot bewuste, leergierige, respectvolle, geëngageerde en verantwoordelijke wereldburgers die op een vreedzame en rechtvaardige manier kunnen omgaan met verschillen.

Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	Naast de verouderde atlanten die dringend aan vernieuwing toe zijn, beschikt het schoolteam over de nodige hedendaagse materialen om de leerplandoelen te bereiken. De aanwezige materialen motiveren tot actie en stimuleren de
---	--

ontwikkeling. De onderwijzers gebruiken moderne media om bepaalde leerinhouden aanschouwelijk te maken. De leerlingen gebruiken naslagwerken en computers voor opzoekwerk.

Functionele tijd- en ruimtekaders, actualiteitsborden en visueel materiaal bij de thema's getuigen van een doordacht en doorleefd wereldoriënterend onderwijs en dragen bij tot een aantrekkelijk en inspirerend klasbeeld.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De vorderingen worden systematisch geëvalueerd, in hoofdzaak door leerpakketgebonden toetsen en eigen toetsen. Deze peilen naast feitenkennis ook naar vaardigheden. Sommige leraren experimenteren met andere evaluatievormen maar de uitvoering ervan is leerkrachtafhankelijk. De onderwijzers groeien in het besef dat vormen van breed evalueren en observeren tijdens de veelvuldig voorkomende onderzoekende houdingen, interessante evaluatiegegevens kunnen opleveren. Deze betrekken ze vooralsnog beperkter in de evaluatie- en rapporteringspraktijk. De rapportering gebeurt op basis van één cijfer en schetst een summier beeld over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerling voor dit leergebied.

In het leerlingvolgsysteem zijn er geen aspecten opgenomen om de ontwikkeling van wereldoriënterende competenties systematisch in kaart te brengen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers zorgen voor een aangenaam en stimulerend klasklimaat. Er worden werkvormen aangeboden waarbij er specifieke aandacht uitgaat naar sociale en relationele vaardigheden. In de klassen worden het hoeken- en/of contractwerk aangewend om een extra aanbod te voorzien.

De onderwijzers brengen de beginsituatie van de leerlingen voor de leergebieden mens & maatschappij en wetenschappen & techniek beperkt in kaart. Ze vertrouwen erop dat de leerlingen de (leerplan)doelen van de voorgaande leerjaren bereikt hebben. Ook tijdens (zorg)overlegmomenten is het leergebied zelden onderwerp van gesprek.

De beeldvorming van de groei in wereldoriënterende competenties geschiedt vanuit de observatie van het klaswerk en de evaluatiepraktijk. De onderwijzers kunnen van een aantal kinderen specifieke interesses verwoorden.

De zorgwerking slaat hoofdzakelijk op de directe ondersteuning van de leerlingen bij de uitvoering van opdrachten en taken. De onderwijzers geven de leerlingen positieve feedback bij de realisatie van opdrachten. Ze hebben hierbij een goed zicht op de leerlingen die meer aansturing behoeven.

Voor meerdere onderwijzers is het niet vanzelfsprekend om binnen de leergebieden mens & maatschappij en wetenschappen & techniek te differentiëren. Hoewel er in alle klassen aandacht is voor een veilig klasklimaat en een positieve sfeer, wordt er in sommige klassen nog minder rekening gehouden met het ontwikkelingstempo, de individuele mogelijkheden en de talenten van de leerlingen. Indien nodig bieden de onderwijzers wel ondersteuning bij bepaalde opdrachten of zorgen ze ervoor dat leerlingen elkaar binnen groeps- of partnerwerk kunnen helpen en van elkaar kunnen

leren.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De directeur beheert het schooldomein en de -infrastructuur als een goede huisvader. De school spoort de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op een systematische wijze op maar ze is hierin nog onvolledig. De rondgang met verslaglegging door de preventieadviseur gebeurt onregelmatig. De school kan hiervan geen verslagen voorleggen.

Uit het verslag van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en uit het onderzoek ter plaatse blijkt dat er te weinig toiletten zijn voor de kleuters.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen om de tekorten binnen de voorziene periode weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja

• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De leerbegeleiding en de zorgwerking in zijn totaliteit vormen één van de belangrijkste krachtlijnen van de school. Vertrekkende vanuit een visie maakten de teamleden werk van 'een zorgbreedtebeleid' met gedelegeerde opdrachten en verantwoordelijkheden. De taken, voor zowel de klasleerkrachten als de teamleden, werkzaam in de zorgcoördinatie zijn duidelijk afgebakend. Door een doelgerichte aanpak weet de school zich duidelijk te profileren als een zorgzame school.

Vanuit vermelde visie zijn de groepsleerkrachten de eerstelijnsverantwoordelijken voor onderwijs op maat en de aandacht voor elk kind. De praktijk wijst uit dat alle teamleden deze opdracht zeer ernstig nemen. Het voltallige team investeert sterk in een school- en klasklimaat waarin kinderen graag naar school komen en zich volgens eigen tempo kunnen ontwikkelen.

Ondersteuning Voor de uitwerking van de leerbegeleiding kan de school een beroep doen op een zorgteam waar naast de directeur, de overkoepelende zorgcoördinator en sinds dit schooljaar ook nog twee andere zorgcoördinatoren in zetelen. Tussen de drie zorgcoördinatoren werden duidelijke afspraken gemaakt. Zij ondersteunen voornamelijk op school- en leerkrachterniveau. Daarnaast schakelt het beleid nog een aantal zorgleerkrachten in die ondersteuning bieden op leerlingenniveau. Het is opmerkelijk hoe de gehele zorgwerking sterk gecoördineerd wordt en iedereen plichtsbewust en met veel verantwoordelijkheid en enthousiasme de opdracht uitvoert. Transparante structuren en procedures en de duidelijke taakverdeling ondersteunen de brede zorgwerking.

De directeur en de overkoepelende zorgcoördinator sturen de leerbegeleiding aan. Ze hanteren een proces van schoolwerkplanning waarbij verschillende beleidsplannen de rode draad binnen de aanpak van de leerbegeleiding vormen. Daarbij wordt er op een doordachte en breed gecommuniceerde manier aandacht besteed aan het creëren van gezamenlijke doelgerichtheid in 'denken en doen' en aan de concrete realisatie ervan via structurele afspraken over de inzet van mensen en middelen, procedures en strategieën.

Het structurele tweewekelijkse overleg tussen de klasleerkracht en de zorgcoördinator leidt tot de bespreking van onder meer de ontwikkeling van de leerlingen en de organisatie van het onderwijsleeraanbod en -proces. In een open en veilige sfeer bespreken de participanten welke begeleiding de kinderen nodig hebben en hoe zij als leerkracht daarbij ondersteuning wensen. Dit overleg biedt heel wat kansen om stil te staan bij de actuele aanpak.

Leerkrachten ervaren dit overleg als motiverend en inspirerend.

De leerkrachten nemen de brede basiszorg stevig ter harte met acties van preventieve en remediërende aard. De klassen weerspiegelen doorgaans een positief, veilig en rijk leerklimaat, met aandacht voor betekenisvol leren, ondersteuning via differentiatievormen en interactie.

De school organiseert op geregelde tijdstippen een multidisciplinair overleg. Bij de aanmelding van kinderen met noden gebruiken de leerkrachten een uniform sjabloon waarin zij niet alleen het probleem, maar ook de reeds ondernomen stappen en de hulpvraag formuleren. Naast de zorgvraag ook inzoomen op de sterke punten van de betrokken leerling gebeurt nog minder. Wel is het lovenswaardig dat ook de bijzondere leermeesters lichamelijke opvoeding de kans krijgen om over de motorische competenties te rapporteren. Voor kinderen die nood hebben aan hulpverlening op langere termijn worden tijdens het multidisciplinair overleg begeleidingstrajecten uitgewerkt. Leerlingen met ontwikkelings- of leerstoornissen kunnen terugvallen op stimulerende, compenserende en dispenserende maatregelen of aparte leertrajecten. De school levert inspanningen om ouders van kinderen die speciale aandacht vergen, snel te betrekken bij het hulpverleningsproces.

De zorgcoördinator organiseert de contacten en de overlegmomenten tussen de school, de ouders en de externe hulpverleners. De communicatie en de samenwerking met externe ondersteuners bieden ruime impulsen voor een meer gedragen en geïntegreerde hulpverlening.

Doeltreffendheid Door het aanwezige reflectief vermogen van de school richt het intern leiderschap, in het bijzonder de directeur en de overkoepelende zorgcoördinator, zich op de ontwikkeling van een kwaliteitszorgsysteem. Ze trachten de effecten van de leerbegeleiding duidelijk in kaart te brengen. Vanuit een sterkte- zwakteanalyse werd de gehele leerbegeleiding kritisch onder de loep genomen en werden er werkpunten gedistilleerd.

Daarnaast bieden de veelvuldige overlegmomenten en de open schoolcultuur kansen om acties permanent te evalueren. Ook de verzameling van evaluatiegegevens grijpt de school aan om ontwikkelingsprocessen in gang te zetten.

Ontwikkeling Het zorgteam werkt constant aan de verdere uitbouw van haar leerbegeleiding. Het gaat op zoek naar nieuwe middelen en inzichten om kinderen maximale ontwikkelingskansen te geven. Momenteel verdiept het zich verder in het gericht differentiëren naar aanleiding van de afgenomen zelfevaluatie waar dat item nog als mogelijk werkpunt uitkwam.

De zorgcoördinatoren volgen een aantal nascholingen om zich in hun opdracht te verdiepen, nieuwe inzichten te introduceren en het team beter te kunnen begeleiden in vernieuwingsprocessen. Ook leerkrachten zijn erop gericht om de leerbegeleiding verder uit te werken. De organisatie van deskundigheidsverhogende initiatieven op leerkrachten- of schoolniveau dragen geregeld bij tot de verhoging van de kwaliteit van de leerbegeleiding.

Op het niveau van de scholengemeenschap bestaat een overlegplatform voor zorgcoördinatoren. Dit orgaan laat de zorgcoördinatoren van de verschillende betrokken scholen toe geregeld hun deskundigheid te delen en gezamenlijke aandachtspunten uit te diepen.

4.2 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid In het pedagogisch project geven de teamleden aan dat ze belang hechten aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kinderen. Om dit te realiseren besteden ze bijzondere aandacht aan de sociale en emotionele ontwikkeling. Ze willen de kinderen een waaier van vaardigheden meegeven om als goede en aangename mensen, met zin voor verantwoordelijkheid, te functioneren in de maatschappij.

Vanuit haar vroegere gelijkeonderwijskansen (GOK)-beleid werkte het team via het thema socio-emotionele ontwikkeling een visie uit. Hierin waren het welbevinden en de betrokkenheid de uitgangspunten om tot leren te komen. De toen opgestarte acties zijn geïmplementeerd in de klas- en schoolwerking. In het structuurplan zijn de maandelijkse acties opgenomen.

Ondersteuning Vanuit een sterke teamgeest en een positieve schoolcultuur investeren de teamleden in de uitbouw van een kwaliteitsvolle sociale en emotionele begeleiding. Het schoolteam straalt een open en hartelijke school- en klassfeer uit en neemt de kleine en grote zorgen van de leerlingen en de ouders ernstig. Het team betreft ouders reeds in een vroege zorgfase.

Het team voorziet in heel wat preventieve en remediërende acties om de sociale en emotionele begeleiding optimaal te laten verlopen. Alle leerkrachten screenen het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen en bespreken de bevindingen met de zorgcoördinator. Indien nodig plannen ze samen acties om via het aanbod, de sfeer en relatie, de leerkrachtenstijl en de organisatie het welbevinden en de betrokkenheid van sommige kinderen te verhogen. De kinderen kunnen hun noden en vragen kenbaar maken via de berichtenbus in de klas en de brievenbus van 'Hennie, de nanny', aan het lokaal van de zorgcoördinator.

Het team is zich bewust van de eigen grenzen en draagkracht. Bij kinderen met ernstige sociale of emotionele problemen doet de school een beroep op de CLB-medewerker of andere externe hulpverleners. Er zijn heel wat bronnenmaterialen en uitgewerkte draaiboeken voorhanden om kinderen de juiste begeleiding te bieden. Illustratief hiervoor zijn de rouwkoffers.

Duidelijke school- en klasafspraken structureren het schoolleven, zorgen voor een veilig en gemoedelijk leef- en leerklimaat en geven richting aan respectvolle omgangsvormen. Er gaat expliciete aandacht uit naar de bewustwording van kinderen omtrent pestgedrag. Het schoolteam organiseert in het begin van het schooljaar een antipestdag. De leerlingen en hun ouders krijgen dan informatie over onder meer het verschil tussen pesten en plagen en wie de vertrouwenspersoon is. Verder licht het team de no-blame-aanpak toe.

Het team werkte een doelgericht speelplaatsbeleid uit om het welbevinden van de kinderen op de speelplaats te verhogen. Onder meer het verrijken van de speelplaats met spelmaterialen en duidelijke afspraken en leefregels zijn waardevolle initiatieven om een goede speelplaatswerking te optimaliseren.

Naast het welbevinden van de kinderen zetten de teamleden ook in op een goede ouderbetrokkenheid en stellen zich hiervoor laagdrempelig op. Via verschillende initiatieven worden ouders aangezet om de schoolwerking van nabij te leren kennen. Zo wil het schoolteam onder meer de kloof tussen gezin en school kleiner maken. Het huiswerkbeleid waarbij vrijwilligers ondersteuning bieden aan anderstalige gezinnen is hiervoor illustratief.

- Doeltreffendheid** Door efficiënte afspraken en een heldere communicatie zijn alle participanten op de hoogte van de werking en de aanwezige materialen. De teamleden evalueren geregeld de verschillende acties en sturen bij waar nodig. Ze merken dat hun inspanningen effect hebben. Kinderen die het voorheen sociaal of emotioneel moeilijker hadden, bloeien open. Het is een sterk schoolkenmerk dat het team collegiaal en actief gevolg geeft aan de vele acties.
- Ontwikkeling** Vanuit een ontwikkelingsdynamiek gaat het schoolteam op zoek naar nieuwe initiatieven en inzichten. De zorgcoördinator volgde al heel wat nascholingen. Ook de klasleerkrachten leggen de nodige bereidheid aan de dag om zich steeds verder te ontwikkelen. Het uitwerken van een diversiteitsdag is een volgende prioriteit.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur neemt al ruim tien jaar het ambt waar. Hij geeft aan dat hij mede daardoor zeer vertrouwd is met de lokale gemeenschap en zijn hart verkocht heeft aan de school. De professionele inzet en de bereikbaarheid typeren het beleid. Samen met de overkoepelende zorgcoördinator zet hij de krijtlijnen uit. Het streven naar kwaliteitsvol onderwijs via transformatief leiderschap is het hoofddoel. Om dit te realiseren, investeert het leiderschap sterk in een gelijkgerichte visie, een grote gemeenschappelijke doelgerichtheid en een permanente kwaliteitsbewaking. De directeur neemt de tijd om alle neuzen in dezelfde richting te krijgen, om elkaar te motiveren en om actief vanuit een positieve ingesteldheid te participeren aan vernieuwingen. Hij zet duidelijk de te varen koers uit en kan daarbij rekenen op een enthousiast, vernieuwingsbereid en geëngageerd schoolteam.

Het gedeeld leiderschap krijgt onder meer gestalte via de pedagogisch-didactische werkgroepen. De teamleden krijgen tijdens deze overlegmomenten ruime kansen om niveauspecifiek items uit te werken. De kleuteronderwijzers focussen daarbij op het verder uitbouwen van functionele planningsdocumenten. In de lagere afdeling staat het leergebied muzische vorming centraal. Op schoolniveau zijn de prioriteiten de differentiatie, het taalbeleid en het M-decreet.

De directeur neemt zijn verantwoordelijkheid op om het pedagogisch-didactisch functioneren van de teamleden op te volgen. Planningsdocumenten worden ingekeken, klasbezoeken afgelegd en gevolgd door een gesprek waarbij de spiegel wordt voorgehouden door samen kritisch naar de klaspraktijk te kijken. Hierdoor ontstaan er waardevolle kansen voor het geven van gerichte feedback en schouderklopjes.

Visieontwikkeling Het schoolteam profileert zich als kindvriendelijke school in een groene omgeving. De moderne sportaccommodatie, de buiten- en naschoolse opvang, de dagopvang voor baby's en het gebruik van moderne leermiddelen en materialen noemt het team als enkele troeven van de school. De teamleden willen een thuisgevoel creëren bij de kinderen waarbij de aandacht voor een degelijke basisvorming en voor leerwinst niet uit het oog wordt verloren. Het motto van de school is 'Eikels worden bomen. Zoals een eik, sterk en duurzaam, wordt het kind gevormd in onze school'.

Om de gelijkgerichtheid te bevorderen, zet het schoolteam sterk in op visieontwikkeling. De zeven pijlers, waarop elke school van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap is gegrondvest, werden vertaald naar de eigenheid van De Eik. Het team beoogt naast onderwijs ook de opvoeding van de hele persoonlijkheid en wil elk individu de kans bieden op een optimale ontwikkeling en daarbij maximale vooruitgang realiseren.

Besluitvorming Het beleid zet sterk in op het bevorderen van de inspraak en de participatie van de leerkrachten. In de school heerst een functionele overlegcultuur. De talrijke formele en informele overlegmomenten zijn belangrijke platformen om de gelijkgerichtheid te bevorderen en om beslissingen te nemen. De teamleden worden betrokken bij de besluitvormingsprocessen maar indien nodig hakt de directeur de knoop door.

Kwaliteitszorg In het kader van haar kwaliteitszorg onderneemt het team heel wat initiatieven om de eigen kwaliteit op een systematische wijze te bewaken en te verbeteren. Het is opmerkelijk hoe het team hier samen werk van wil maken. Het samen denken, samen plannen en samen ontwikkelen staan voorop. Het zelfevaluerend vermogen van het team is groot.

Het beleid maakt binnen haar permanente kwaliteitszorg een onderscheid tussen externe en interne kwaliteitszorg. Voor de externe kwaliteitszorg rekent de school onder meer op de inbreng van de onderwijsinspectie, de pedagogische begeleidingsdienst en de scholengroep. Het team wil de onderwijskwaliteit verbeteren door de richtlijnen en de adviezen van de betreffende instanties doeltreffend te implementeren.

De interne kwaliteitszorg krijgt gestalte via permanente evaluatie van de eigen werking. Naast het reflecteren over ondernomen acties wint het verzamelen, analyseren en interpreteren van outputgegevens aan belang. Zo grijpt het team de resultaten van allerlei toetsen en testen aan om bijsturingen in het aanbod door te voeren en om het goede te borgen.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een -inrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. De leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor kleuterparticipatie. Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen het zorg- en het gelijke onderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam voorziet in een sterk leerplangericht en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod voor de leergebieden Nederlands, mens & maatschappij en wetenschappen & techniek.
- Het schoolteam zette een krachtig implementatietraject voor het domein techniek uit. Het is een voorbeeld van goede praktijk hoe het team de interne expertise gebruikte om het leren van elkaar te bevorderen.
- Op basis van outputgegevens werken de teamleden in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst een krachtig taalbeleid uit waarbij de focus ligt op het stimuleren van de leesvaardigheden. De hedendaagse principes van taalvaardigheidsonderwijs zijn herkenbaar in de onderwijspraktijk.
- In beide afdelingen besteden verschillende leerkrachten intentionele aandacht aan het stimuleren van de denk- en onderzoeksvaardigheden van de kinderen, die het proefondervindelijk leren ondersteunen.
- De kleuteronderwijzers besteden aandacht aan een doelgerichte en uitdagende hoekenverrijking in functie van het lopende thema.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding is geënt op een duidelijke en breed gedragen visie. Concrete afspraken, transparante procedures en functionele werkinstrumenten ondersteunen de realisatie van deze visie.
- Het zorgteam is steeds zoekende om de leerbegeleiding zo effectief en efficiënt te laten verlopen met als doel de kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren, op te volgen en te ondersteunen. De leerkrachten nemen hun rol als eerstelijnsverantwoordelijke ernstig op.
- Binnen de gehele zorgwerking zet het zorgteam in op een behoedzame aanpak om in breed overleg naar oplossingen te zoeken. De samenwerking met externe onderwijs- en opvoedingsondersteuners illustreert dit.
- Het team besteedt op school- en klasniveau ruime aandacht aan de sociale en emotionele ontwikkeling van de kinderen. Tal van waardevolle acties zowel van preventieve als remediërende aard, resulteren in een aangenaam en respectvol leef- en leerklimaat.

Wat betreft het algemeen beleid

- De professionele inzet en de bereikbaarheid van het dynamisch leiderschap zorgt ervoor dat de te varen koers doelgericht wordt uitgezet vanuit een duidelijke visie en concrete afspraken. De directeur zet sterk in op een grote gezamenlijke doelgerichtheid waarbij alle neuzen in dezelfde richting staan.
- Vanuit een grote vernieuwingsbereidheid, enthousiaste en geëngageerde schoolbetrokkenheid streven de teamleden naar een almaar groeiende schoolontwikkeling.
- Het beleid zet sterk in op een functionele overlegcultuur waar teamleden ruime kansen krijgen om gezamenlijk pedagogisch-didactische items uit te werken. Illustratief hiervoor zijn de niveauoverstijgende afspraken in verband met de dagelijkse tijd.
- Vanuit de analyse van outputgegevens en reflecties investeren de teamleden in het borgen en het verbeteren van de onderwijskwaliteit.
- Het 'samen school maken' is een verworvenheid. Het samen denken, samen plannen en samen ontwikkelen staan daarbij voorop.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen bij de themakeuze meer rekening houden met de inbreng van de kleuters.
- De onderwijzers kunnen de evaluatie van de minder meetbare domeinen voor het leergebied Nederlands kritisch analyseren en linken aan objectieve criteria.
- Sommige onderwijzers kunnen nog groeien in hun opdracht van kennisdoorgever naar begeleider die kinderen mogelijkheden biedt om te onderzoeken, te exploreren, te experimenteren en besluiten te trekken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan bij de beeldvorming in het leerlingvolgsysteem meer aandacht hebben voor de talenten van het kind.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het beleid kan enkele specifieke, verouderde en noodzakelijke leermiddelen systematisch vernieuwen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school moet maatregelen nemen om de organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **29-10-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann VANANROYE de inspecteur-verslaggever	Stéphan JANS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	